

Dosarul nr. nr. 2r-69/2022
2-22057508-01-2r-15022023

Instanța de fond: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud: V. Robu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

DECIZIE

15 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Mazur Sergiu,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de BC „Victoriabank” SA împotriva lui Mazur Sergiu cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 03 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a respins cererea lui Mazur Sergiu, cu privire la repunerea în termen a cererii de apel, s-a restituit cererea de apel depusă de către Mazur Sergiu, ca fiind depusă în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 22 aprilie 2022, BC „Victoriabank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mazur Sergiu cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 02 septembrie 2022 a Judecătoriei Drochia, sediul Central cererea de chemare în judecată înaintată de BC „Victoriabank” SA împotriva lui Mazur Sergiu cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată a fost admisă. S-a încasat de la Mazur Sergiu în beneficiul BC „Victoriabank” SRL suma de 45 105,89 lei cu titlu de datorie, suma de 2 407,89 lei dobânda, creditul în mărime de 11 027,87 de lei și suma de 544,28 lei dobânda totală, în total suma de 59 085,93 lei .

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la data de la 20 octombrie 2022, Mazur Sergiu, a declarat apel, solicitând repunerea în termen a apelului, admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă parțial.

Prin încheierea din 03 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea lui Mazur Sergiu de repunere în termen a apelul și s-a restituit cererea de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal.

La 24 ianuarie 2023, Mazur Sergiu, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea încheierii instanței de apel cu trimiterea cauzei spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată.

În motivarea recursului Mazur Sergiu, a indicat că prin cererea de repunere în termen a explicat și justificat circumstanțele care au determinat depunerea cererii de apel în afara termenului legal.

În opinia recurentului instanța de apel neîntemeiat a respins cererea privind repunerea în termen a apelului, or încheierea instanței de fond nu a fost recepționată imediat în aceeași zi când s-a pronunțat.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat încheierea contestată la 03 ianuarie 2023, și a expedit-o lui Mazur Sergiu la data de 09 ianuarie 2023. (f.d. 60)

Recursul depus de către Mazur Sergiu, la 24 ianuarie 2023, este depus în termen.

Conform art. 426, alin. (3) din Codul de procedură civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii din 03 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427, lit. a) din Codul de procedură civilă instanța de recurs, după ce judecă recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Instanța de recurs a constatat că la 22 aprilie 2022, BC „Victoriabank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mazur Sergiu cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată. Cererea de chemare în judecată depusă de către BC „Victoriabank” SA, prin hotărârea din 02 septembrie 2022 a Judecătorei Drochia, sediul Central a fost admisă. S-a încasat de la Mazur Sergiu în beneficiul BC „Victoriabank” SRL suma de 45 105,89 lei cu titlu de datorie, suma de 2 407,89 lei dobânda, creditul în mărime de 11 027,87 de lei și suma de 544,28 lei dobânda totală, în total suma de 59 085,93 lei .

La 20 octombrie 2022, Mazur Sergiu, a depus cerere de apel, solicitând totodată, repunerea în termen a cererii de apel.

Curtea de Apel Bălți prin încheierea din data de 03 ianuarie 2023 a respins cererea lui Mazur Sergiu de repunere în termen a apelul și a restituit cererea de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen. (f.d. 58-59)

Colegiul reține ca fiind corectă concluzia instanței de apel cu privire la respingerea cererii cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și restituirea apelului ca fiind tardiv din considerentele ce preced.

Conform prevederilor art. 362, alin. (1) din Codul de procedură civilă termenul de declarare a apelului este de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma art. 113 din Codul de procedură civilă dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege, ori stabilit de

instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Astfel, în corespundere cu art. 369, alin. (1), lit. b) din Codul de procedură civilă instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea, dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Instanța de recurs menționează că termenul de procedură instituit de legiuitor pentru demararea căii de atac în ordine de apel este prevăzut de o normă imperativă. Așa, art. 362, alin. (1) din Codul de procedură civilă stipulează că începutul curgerii termenului de depunere a apelului este determinat doar de un singur eveniment – pronunțarea dispozitivului hotărârii dacă legea nu prevede altfel.

Prin urmare, faptul neparticipării la pronunțarea dispozitivului hotărârii, momentul notificării/comunicării dispozitivului hotărârii judecătorești participanților la proces nu influențează data de când începe să curgă termenul de 30 de zile de contestare a hotărârii judecătorești prin depunerea cererii de apel.

La caz, termenul de contestare a hotărârii din 02 septembrie 2022 a Judecătoriei Drochia, sediul Central a început a curge din ziua imediat următoare pronunțării și anume din 03 septembrie 2022 și a expirat la 03 octombrie 2022.

Mazur Sergiu și-a exercitat dreptul de contestare a hotărârii instanței de fond la data de 20 octombrie 2022, după expirarea termenului. Totodată, recunoscând omiterea termenului, a solicitat repunerea în termen, însă fără a indica careva argumente în favoarea imposibilității de a depune cererea de apel în termen.

În conformitate cu prevederile art. 116, alin. (1) din Codul de procedură civilă persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

În aceste circumstanțe se constată temeinicia concluziei instanței de apel privind omiterea nejustificată de către Mazur Sergiu a termenului de contestare cu apel a hotărârii din data de 02 septembrie 2022 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, ori reclamantul, chiar și în condițiile neparticipării la ședințele de judecată a instanței de fond și la pronunțarea hotărârii judecătorești, trebuie să demonstreze un rol activ, manifestând comportament de bună-credință față de drepturile și obligațiile sale procedurale.

Din materialele dosarului rezultă cu certitudine că Mazur Sergiu a cunoscut că la data de 02 septembrie 2022 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, a emis hotărâre prin care s-a expus asupra cererii de chemare în judecată depusă de către BC „Victoriabank” SA împotriva lui Mazur Sergiu cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată. Astfel, trebuia să facă uz de toate drepturile sale procedurale, pentru a lua

cunoștință de hotărârea judecătorească pronunțată asupra fondului cauzei și să depună apelul în termen.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Conform art. 56, alin. (3) din Codul de procedură civilă participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Buna-credință prezumă că partea este obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În urma celor relatate Colegiul reține ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind respingerea cererii cu privire la repunerea în termen de declarare a apelului și restituirea apelului declarat de către Mazur Sergiu, din motivul depunerii acestuia în afara termenului legal, ori neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel.

Cu privire la acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat în cauza Van Harn v. Germania (nr.7557/03 din 11 septembrie 2007) că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

Conjunctura relevată certifică faptul că, în speță, nu se profilează circumstanțe care ar justifica omiterea termenului procedural de declarare a apelului, ori neprezentarea pârâtului la pronunțarea hotărârii instanței de fond nu constituie motiv viabil de omitere a termenului procedural de declarare a apelului.

Sub acest aspect Colegiul notează că legiuitorul a instituit termen imperativ pentru exercitarea căii de atac, asigurând astfel stabilitatea raporturilor juridice dintre părți și evitarea incertitudinii pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, derulează și se modifică o complexitate de relații dintre părți sub egida unor norme de drept distincte. Deci, admiterea exercitării unei căi de atac în afara termenului legal ar constitui o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, o soluție inadmisibilă în conjunctura ordinii de drept naționale.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat în jurisprudența sa că reglementarea referitoare la formalitățile și termenele, ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Or, aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la

elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu v. România, cauza Marekx v. Belgia).

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul articolului 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului, chiar și cu o zi, pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este legală, iar argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și declarative, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 427, lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Mazur Sergiu.

Se menține încheierea din 03 ianuarie 2023 a Curții de Apel Bălți emisă în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către BC „Victoriabank” SA împotriva lui Mazur Sergiu cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Dumitru Mardari

Galina Stratulat